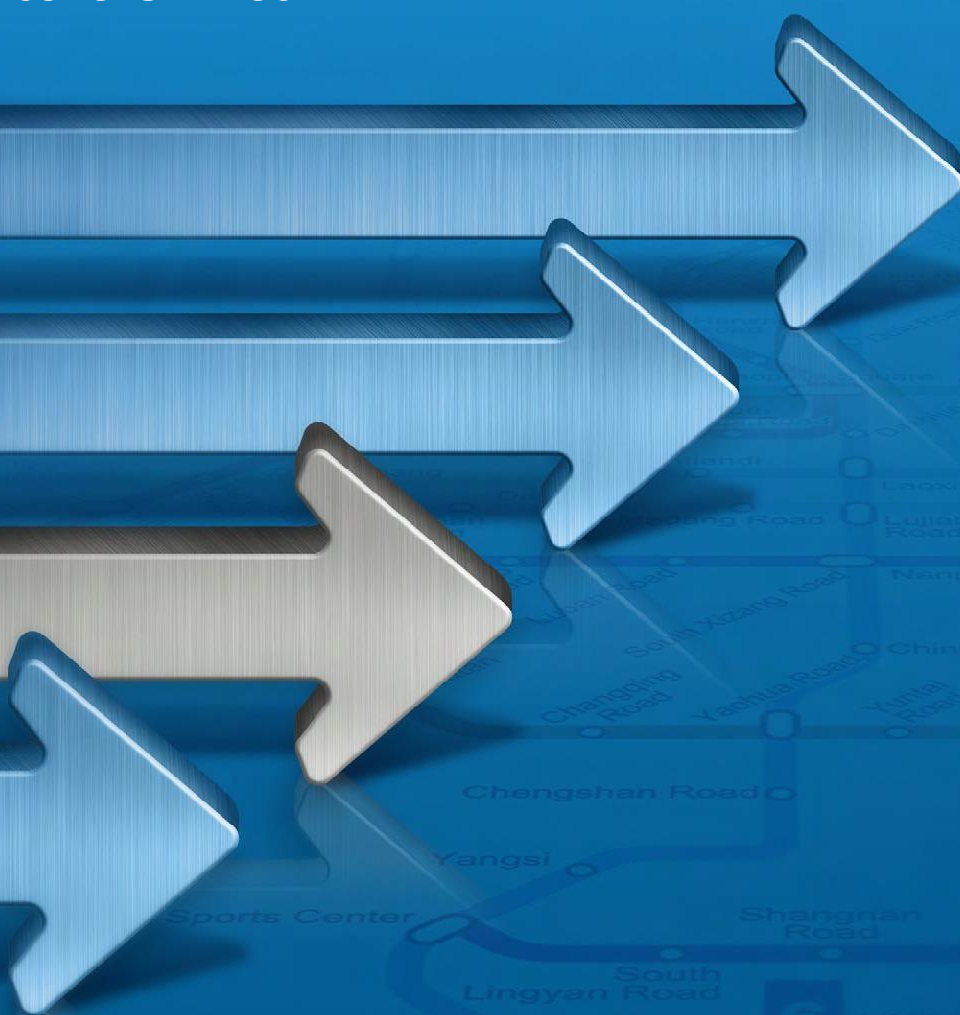

КЕРІВНИЦТВО З ПЕРШОГО ВПРОВАДЖЕННЯ

Міжнародний стандарт аудиту 220 (переглянутий), Управління якістю аудиту фінансової звітності

**МСА 220 (ПЕРЕГЛЯНУТИЙ), УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ АУДИТУ
ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
КЕРІВНИЦТВО З ПЕРШОГО ВПРОВАДЖЕННЯ**

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
ДАТА НАБРАННЯ ЧИННОСТІ	4
ЦІЛЬ СТАНДАРТУ.....	4
ЗАГАЛЬНІ ПОНЯТТЯ В МСА 220 (ПЕРЕГЛЯНУТОМУ)	4
ЗМІНЕНІ ТА НОВІ ВИЗНАЧЕННЯ В МСА 220 (ПЕРЕГЛЯНУТОМУ)	8
ЗВ'ЯЗКИ	10
ОСНОВНІ ЗМІНИ ТА ОГЛЯД МСА 220 (ПЕРЕГЛЯНУТОГО)	12

Ця публікація була підготовлена персоналом Ради з міжнародних стандартів аудиту та надання впевненості (РМСАНВ). Метою цього Керівництва з першого впровадження є допомогти зрозуміти та застосувати МСА 220 (переглянутий). Воно не є офіційним рішенням РМСАНВ, та не замінює і не скасовує МСА 220 (переглянутий), лише текст якого є офіційним. Крім того, ця публікація не є вичерпною, і будь-які приклади надаються лише з метою наочності. Читання цієї публікації не замінює читання МСА 220 (переглянутого).

ВСТУП

У грудні 2020 РМСАНВ випустила три нові та переглянуті Стандарти управління якістю, які посилюють та модернізують підхід аудиторської фірми до управління якістю: Міжнародний стандарт управління якістю (МСУЯ) 1 (Раніше Міжнародний стандарт контролю якості 1), *Управління якістю для фірм, що виконують аудити чи огляди фінансової звітності, або інші завдання з надання впевненості чи супутніх послуг*, МСУЯ 2, *Перевірки якості завдання*, та МСА 220 (переглянутий), *Управління якістю аудиту фінансової звітності*.

За допомогою цих стандартів РМСАНВ звертається до екосистеми аудиту, що розвивається та стає дедалі складнішою, включаючи зростання очікувань зацікавлених сторін і потребу в системах управління якістю, які є випереджальними та адаптованими. Стандарти спрямовують аудиторські фірми на підвищення надійності моніторингу та виправлення, впровадження якості у свою корпоративну культуру та "тон на найвищому рівні", а також покращення надійності перевірки якості завдань.

МСА 220 (переглянутий) зосереджується на управлінні якістю на рівні завдання з аудиту і вимагає від партнера із завдання активно управляти та взяти на себе відповідальність за забезпечення якості, особливо через достатню та відповідну участь протягом всього завдання та дотримання політик або процедур фірми і вимог МСА 220 (переглянутого). Зв'язок між МСА 220 (переглянутим) та іншими стандартами управління якістю розглядається далі під заголовком "Зв'язки."

Ця позначка використовується в цьому посібнику для виділення посилань на МСА 220 (переглянутий).

Цей блок і позначка використовується у посібнику для виділення прикладів в МСА 220 (переглянутому).

Ця позначка використовується в цьому посібнику для виділення змін порівняно з поточним стандартом.

МСА 220 (переглянутий)
параграф: 1

Чого стосується МСА 220 (переглянутий)?

МСА 220 (переглянутий) розглядає:

- (a) Конкретні обов'язки аудитора щодо управління якістю на рівні завдання для аудиту фінансової звітності; та
- (b) Відповідні обов'язки партнера із завдання, оскільки багато обов'язків аудитора щодо управління якістю є специфічними для партнера із завдання

Наразі вимоги щодо контролю якості на рівні аудиторського завдання містяться в чинному МСА 220. Після набрання чинності переглянутим стандартом для аудитів фінансової звітності за періоди, що починаються 15 грудня 2022, або після цієї дати, МСА 220 (переглянутий) замінить існуючий МСА 220. Існують [відповідні поправки](#) до низки МСА та пов'язаних матеріалів, які є результатом змін, внесених у МСА 220 (переглянутий).

МСА 220 (переглянутий) чинний для аудитів фінансової звітності за періоди, що починаються з 15 грудня 2022 року або після цієї дати.

ЦІЛЬ СТАНДАРТУ

Мета МСА 220 (переглянутого) подібна до чинного МСА 220, але тепер підкреслюється, що ціллю аудитора є управління та досягнення якості, а не впровадження процедур контролю якості.

Ціль стандарту зосереджується на якісному результаті на рівні завдання. Вона пов'язує роботу аудитора в МСА 220 (переглянутому) з іншими МСА, включаючи ті, що стосуються аудиторського звіту. Ціль стандарту досягається в першу чергу через виконання вимог МСА 220 (переглянутого).

Ціллю аудитора є управління якістю на рівні завдання для отримання обґрунтованої впевненості в тому, що якість була досягнута таким чином, що:

- (a) Аудитор виконав свої обов'язки аудитора і провів аудит відповідно до професійних стандартів і застосовних правових і нормативних вимог; та
- (b) Виданий аудиторський звіт відповідає певним обставинам.

ЗАГАЛЬНІ ПОНЯТТЯ В МСА 220 (ПЕРЕГЛЯНУТОМУ)

Розмежування ролей партнера із завдання та інших членів команди із завдання

Вимоги МСА 220 (переглянутого) часто спрямовані на партнера із завдання. Це пов'язано з тим, що партнер із завдання несе остаточну відповідальність і, отже, підзвітність за дотримання МСА 220 (переглянутого). МСА 220 (переглянутий) містить різні формулювання, які вказують на те, як партнер із завдання може залучати інших членів команди із завдання до виконання цих вимог.

Коли використовується термін “партнер із завдання повинен взяти на себе відповідальність за ...”, партнер із завдання може доручити розробку або виконання цих процедур на членів команди із завдання. Коли ця фраза не використовується у поєднанні з “партнер із завдання,” то РМСАНВ має намір, щоб партнер із завдання особисто виконав цю вимогу. Для цих вимог партнер із завдання може отримати інформацію від інших членів команди із завдання або від фірми.

Наприклад, параграф 29 МСА 220 (переглянутого) вимагає, щоб партнер із завдання взяв на себе відповідальність за керівництво і нагляд за членами команди із завдання та перевірку їхньої роботи.

Відповідно, партнер із завдання може доручити більш досвідченим членам команди із завдання керівництво, нагляд та перевірку роботи менш досвідчених членів команди із завдання. Однак, параграф 30 МСА 220 (переглянутого) вимагає, щоб партнер із завдання визначив, що характер, час та обсяг керівництва, нагляду та перевірки відповідав певним критеріям. Це пояснюється важливістю того, щоб партнер із завдання мав загальне уявлення про те, як виконувалися керівництво, нагляд та перевірка, і чи потрібні заходи з виправлення.

Новий фокус на обов'язках керівництва

Достатня та належна участь протягом всього завдання

Однією з цілей проекту змін МСА 220 було уточнити роль партнера із завдання ("ЕР" в діаграмі вище). Зокрема, РМСАНВ прагнула роз'яснити необхідну участь партнера із завдання протягом всього аудиту, відповідальність за управління та досягнення якості аудиту.

На діаграмі вище наведено кілька прикладів того, як партнер із завдання досягає цієї мети:

- Партнер із завдання несе загальну відповідальність за управління та досягнення якості і створення належного середовища для команди із завдання (параграф 13). Ця відповідальність включає достатню та належну участь протягом всього аудиту. Від партнера із завдання також вимагається взяти на себе відповідальність за вжиті дії, що відображають

відданість фірми якості та очікувану поведінку членів команди із завдання (параграф 14).

- Партнер із завдання також несе відповідальність за керівництво і нагляд за командою із завдання, а також перевірку їх роботи (параграф 29). Партнер із завдання також повинен визначити характер, час та обсяг такого керівництва, нагляду та перевірки (параграф 30).

Ближче до кінця завдання, але до датування звіту із завдання, партнер із завдання також повинен 'відступити' та визначити, чи він (вона) взяв на себе загальну відповідальність за управління та досягнення якості завдання (параграф 40, дивись також подальше обговорення далі).

Приклад того, як інші члени аудиторської групи можуть повідомити про очікувану поведінку

Особи, окрім партнера із завдання, які виконують обов'язки щодо керівництва, нагляду та перевірки, також повинні повідомляти про культуру та очікувану поведінку іншим членам команди із завдання, над якими вони здійснюють керівництво, нагляд та перевірку роботи. Це може включати привернення уваги до повідомлень фірми про її культуру та важливість якості аудиту або огляд записів фірми про навчання, щоб перевірити, чи пройшли члени команди із завдання відповідне навчання.

Приклад достатньої та належної участі

Щоб залишатися достатньо та відповідно залученим і демонструвати лідерство та відповідну поведінку і культуру, партнер із завдання може:

- Регулярно відвідувати місця розташування команди із завдання та зустрічатися з супервайзерами та експертами фірми.
- Проводити регулярні інформаційні зустрічі з іншими керівниками команди із завдання для обговорення прогресу та будь яких питань, що виникають, зокрема, щодо ідентифікованих важливих питань та значних суджень. Обговорення може включати потребу або факт внесення значних змін у загальну стратегію аудиту та план аудиту.
- Спілкуватися з членами команди із завдання та спрямовувати, наглядати та перевіряти їхню роботу.

МСА220 (переглянутий)
параграфи: 8, А13– А14,
А29, А80, А95

Масштабованість

Вимоги МСА 220 (переглянутого) призначені для масштабованого застосування в контексті характеру та обставин аудиту. Параграф 8 МСА 220 (переглянутого) наводить приклади застосування МСА 220 (переглянутого) фірмами та командами із завдання різних розмірів, які

стосуються аудитів як менш складних, так і більш складних суб'єктів господарювання. МСА 220 (переглянутий) також містить матеріал, який пояснює, як МСА може застосовуватися за різних обставин, наприклад .

Параграфи МСА 220 (переглянутого)	Розглянуто ключові моменти масштабованості
A13–A14	<ul style="list-style-type: none"> Яким чином в меншій фірмі партнер із завдання може виконувати функції розробки на рівні завдання багатьох заходів фірми у відповідь на ризики якості фірми. Формальність політик або процедур в фірмах різного розміру. Наслідки для обов'язків щодо керівництва, нагляду та перевірки, якщо партнер із завдання є єдиним членом команди із завдання.
A29	<ul style="list-style-type: none"> Як може змінюватися характер і обсяг дій партнера із завдання щодо демонстрації відданості фірми якості.
A80	<ul style="list-style-type: none"> Як працює загальна відповідальність партнера із завдання за управління та досягнення якості і забезпечення достатньої й належної участі, якщо обов'язки щодо керівництва, нагляду та перевірки покладаються на інших осіб.
A95–A97	<ul style="list-style-type: none"> Приклади того, як можна адаптувати підхід до керівництва, нагляду та перевірки

РМСАНВ визнає, що великі команди із завдання можуть мати складніші командні структури ніж менші команди із завдання та, відповідно, деякі обов'язки можуть бути покладені на інших старших членів команди із завдання.¹

Параграф 15 МСА 220 (переглянутого) вимагає, що якщо партнер із завдання доручає розробку або виконання процедур, завдань або дій, пов'язаних з вимогами цього МСА, іншим членам команди із завдання для надання йому допомоги в дотриманні вимог цього МСА, партнер із завдання повинен продовжувати нести загальну відповідальність за управління та досягнення якості аудиту, через керівництво і нагляд за цими членами команди із завдання, а також аналіз їх роботи.

У МСА 220 (переглянутому) зазначено, що партнер із завдання несе кінцеву відповідальність, і отже, підзвітність за дотримання вимог цього МСА.

i МСА 220 також містить додаткові та інші пояснювальні матеріали вирішення типових проблем під час більших аудитів, наприклад:

- Наслідки, коли є члени команди із завдання (наприклад, аудитор компонента у завданні з аудиту групи), які не є ні партнерами, ні співробітниками фірми партнера із завдання (див. параграфи A23–A25)
- Способи продемонструвати достатню та належну участь партнера із завдання, якщо процедури, задачі або дії були покладені на інших. (див. параграф A37)

¹ МСА 220 (переглянутий), параграф 9

ЗМІНЕНІ ТА НОВІ ВИЗНАЧЕННЯ В МСА 220 (ПЕРЕГЛЯНУТОМУ)

В межах проекту РМСАНВ щодо управління якістю були модернізовані деякі дефініції. Одна важлива зміна – це визначення “команди із завдання.”

Команда із завдання:

Всі партнери та працівники, що виконують завдання з аудиту, а також будь-які інші особи, які виконують аудиторські процедури у завданні, за винятком зовнішнього експерта аудитора та внутрішніх аудиторів, які надають безпосередню допомогу у завданні.

(Пар. 12(d))

Зміни у визначенні визнають, що, незалежно від місця розташування чи статусу зайнятості, якщо особа виконує аудиторські процедури, ця особа має бути незалежною, а її роботою необхідно відповідним чином керувати, контролювати та перевіряти. Переглянуте визначення визнає, що команди із завдання можуть бути організовані різними способами, включаючи розміщення разом або в різних географічних місцях, або організовані за діяльністю, яку вони виконують. МСА 220 (переглянутий) також містить матеріали для застосування, які пояснюють, як це визначення може застосовуватись за різних обставин, наприклад, під час аудиту групи та у випадку використання центрів постачання послуг (див. параграфи А15-А21). Він також пояснює, як застосування політик або процедур фірми може вимагати різних дій, якщо до команди із завдання входять особи з іншої фірми, які не є ані партнерами, ані співробітниками фірми партнера із завдання (див. параграфи А23–А25).

МСА 220 (переглянутий) також визнає, що особи, залучені до завдання з аудиту, не обов'язково можуть бути залучені або найняті безпосередньо фірмою. Такі особи можуть включати персонал іншої мережевої фірми, фірми, що не є мережевою фірмою, або іншого постачальника послуг.

Дивіться також
Інформаційний бюлетень:
команда із завдання

Центри постачання послуг

МСА 220 (переглянутий) визнає, що фірма може вирішити, що конкретні завдання, які є повторюваними або спеціалізованими за своїм характером, будуть виконуватися групою персоналу відповідної кваліфікації, наприклад, центром надання послуг. Центри надання послуг можуть бути створені фірмою, мережею або іншими фірмами, структурами або організаціями в рамках тієї ж мережі. Наприклад, централізована функція може використовуватися для полегшення процедур зовнішнього підтвердження.

Наприклад, команда із завдання може включати таких осіб як:

- Особи з підрозділу інформаційних технологій (ІТ) фірми;
- Експерти фірми з фінансових інструментів або оцінки;
- Особи з центрів надання послуг фірми ;
- Аудитори компонента в завданні щодо аудиту групи;
- Особи, які виконують аудиторські процедури щодо запасів на складі або віддаленому місці (незалежно від того, чи є ці особи з фірми, мережевої фірми або з іншої фірми);
- Інші партнери, які виконують обов'язки щодо керівництва, нагляду та перевірки

Пам'ятайте, що є два типи осіб, які конкретно виключені із визначення команди із завдання, (1) зовнішній експерт аудитора та (2) внутрішні аудитори, які надають безпосередню допомогу у завданні.

Інші зміни у визначеннях наведені далі:

Змінені та нові визначення	Резюме змін
Перевірка якості завдання/ Відповідальний за перевірку якості завдання	Це визначення узгоджується з МСУЯ 2
Відповідні етичні вимоги	Це визначення узгоджується з переглянутим визначенням в МСУЯ 1, за винятком того, що воно зосереджено на завданнях з аудиту

МСУЯ 1: Управління якістю на рівні фірми

МСУЯ 1 вимагає від фірми розробити, впровадити та забезпечити функціонування системи управління якістю (СУЯ) для управління якістю завдань, що виконуються фірмою. СУЯ фірми створює середовище, яке забезпечує та підтримує команди із завдань у виконанні якісних завдань.

МСУЯ 2: Перевірки якості завдань

Перевірки якості завдань є частиною СУЯ фірми. МСУЯ 2 будується на МСУЯ 1, включаючи спеціальні вимоги до:

- Призначення та придатності відповідального за перевірку якості завдання;
- Виконання перевірки якості завдання; та
- Документації перевірки якості завдання.

МСА 220 (переглянутий): Управління якістю на рівні завдання

МСА 220 (переглянутий) стосується обов'язків аудитора щодо управління якістю на рівні завдання та відповідних обов'язків партнера із завдання. Цей стандарт застосовується до аудитів фінансової звітності.

Фірма несе відповідальність за розробку, впровадження та функціонування своєї СУЯ. Аспекти СУЯ можуть бути впроваджені та працювати на рівні завдання, проте фірма залишається відповідальною за СУЯ. Обсяг впровадження та функціонування аспектів СУЯ на рівні завдання залежить від характеру та обставин фірми, а також від завдань, які вона виконує.

i Взаємодія між заходами у відповідь на рівні завдання та заходами на рівні фірми розглядається в параграфах 4 та А4–А11

Оскільки фірма не може ідентифікувати всі ризики якості, що можуть виникнути на рівні завдання,

команда із завдання застосовує професійне судження при визначенні, чи варто розробляти та впроваджувати додаткові заходи у відповідь.

Обмін інформацією між командою із завдання та фірмою є критично важливим для якості завдання з аудиту. Повідомлення інформації може бути необхідним, якщо:

- Команда із завдання має інформацію, необхідну фірмі для підтримки розробки, впровадження та роботи системи управління якістю фірми (див. параграф 4(с)).
- Існують загрози дотриманню відповідних етичних вимог (див. параграф 18).
- Команді із завдання стає відомо про інформацію, яка могла б змусити фірму відмовитися від виконання завдання з аудиту, якби ця інформація була відома фірмі раніше (див. параграф 24).
- Ресурси, надані або доступні команді із завдання, є недостатніми або невідповідними за обставин завдання з аудиту (див. параграф 27).
- Команді із завдання стає відомо про інформацію, яка може мати відношення до процесу моніторингу та виправлення фірми (див. параграф 39(с)).

МСА 220 (переглянутий)
параграф: 5, А12

Зв'язки з іншими МСА

МСА 220 (переглянутий) призначений для застосування разом з іншими МСА. Як зазначено в параграфі 5, дотримання вимог інших МСА може забезпечити інформацію, що має відношення до МСА 220 (переглянутого). Параграф А12 містить приклади таких зв'язків.

МСА 220 (переглянутий)
параграф: А10

Залежність від системи управління якістю фірми

Важливо, щоб заходи з управління якістю на рівні завдання та на рівні фірми здійснювались узгоджено. В багатьох випадках політики або процедури фірми можуть допомогти команді із завдання дотримуватись вимог МСА 220 (переглянутого).

Параграф А10 зазначає що, зазвичай команда із завдання може залежати від політик або процедур фірми у дотриманні вимог цього МСА, якщо тільки:

- Розуміння або практичний досвід команди із завдання вказують на те, що політика або процедури фірми не будуть ефективно враховувати характер і обставини завдання; або
- Інформація, надана фірмою або іншими сторонами про ефективність таких політик або

Існуючий МСА 220 зазначає, що команди із завдання мають право покладатися на систему контролю якості фірми, якщо інформація, надана фірмою або іншими сторонами, не свідчить про протилежне. РМСАНВ видалила цей матеріал та замінила його матеріалом для застосування, де пояснюється, що за певних обставин, партнер із завдання може залежати від політик або процедур фірми у дотриманні вимог МСА 220 (переглянутого). Цей підхід має на меті уникнути ризику, що команда із завдання "сліпо" покладається на систему управління якістю фірми, не беручи до уваги те, чи політика або процедури управління якістю фірми відповідають меті в конкретних обставинах завдання.

процедур, свідчить про зворотне (наприклад, інформація, надана в результаті моніторингової діяльності фірми, зовнішніх інспекцій або інших відповідних джерел, вказує на те, що політика або процедури фірми є неефективними).

Параграф А11 надає керівництво щодо дій, які партнер із завдання може вжити, якщо стає зрозумілим, що заходи реагування фірми на ризики якості неефективні в контексті конкретного завдання, або партнер із завдання не може спиратися на політики та процедури фірми.

Параграф А6 – Приклади відповіді на рівні фірми на ризики якості, від яких може залежати команда із завдання при дотриманні вимог МСА 220 (переглянутого)

- Процеси підбору персоналу та професійного навчання;
- Додатки інформаційних технологій (ІТ), які підтримують моніторинг незалежності фірми;
- Розробка ІТ-додатків, які підтримують прийняття та продовження відносин з клієнтами та завдань з аудиту; та
- Розробка методології аудиту та відповідних інструментів та інструкцій щодо впровадження.

ОСНОВНІ ЗМІНИ ТА ОГЛЯД МСА 220 (ПЕРЕГЛЯНУТОГО)

У цьому розділі Керівництва розглядаються основні зміни в МСА 220 (переглянутому) порівняно з існуючим МСА 220, упорядковані за розділами вимог (заголовками) в МСА 220 (переглянутому)

Відповідальність керівництва за управління і забезпечення якості аудиту

МСА 220 (переглянутий)
параграфи: 13–15,
А28-А37

Обов'язки керівництва є ключовими для застосування МСА 220 (переглянутого), оскільки партнер із завдання несе кінцеву відповідальність, а отже, підзвітність, за дотримання МСА 220 (переглянутого).

На додаток до питань, розглянутих вище (дивись “Новий фокус на обов'язках керівництва” на сторінці 5), вимоги в цьому розділі визначають загальний підхід до керівництва завданнями з аудиту, включаючи:

- Необхідність створити середовище, яке підкреслює культуру фірми та очікувану поведінку;
- Необхідність чітких, послідовних та ефективних дій, які відображають відданість фірми якості; та

- Відповідальність партнера із завдання, якщо розробка чи виконання процедур, завдань або дій доручається іншим членам команди із завдання.

Матеріал для застосування у цьому розділі містить приклади того, як партнер із завдання може продемонструвати свою участь у завданні з аудиту.

Зменшення перешкод для професійного скептицизму

МСА 220 (переглянутий) наголошує на важливості застосування професійного скептицизму кожним членом команди із завдання. Однак, він також визнає, що умови, властиві деяким завданням з аудиту, можуть створити тиск на команду із завдання, що може перешкоджати належному прояву професійного скептицизму під час розробки та виконання аудиторських процедур та оцінки аудиторських доказів, і містить матеріал для пояснення:

- Як перешкоди професійному скептицизму (такі як, бюджетні обмеження, стислі терміни, відсутність співпраці з керівництвом, або надмірна залежність від автоматизованих інструментів і методів) можуть вплинути на виконання аудиту (див. параграф А34);
- Несвідомі або свідомі упередження, які можуть перешкоджати проявам професійного скептицизму (див. параграф А35); та
- Можливі дії команди із завдання, яких вона може вжити для зменшення перешкод професійному скептицизму (див. параграф А36). Можливі дії можуть включати уважність до змін в обставинах завдання, які вимагають додаткових або інших ресурсів для завдання, попередження команди про підвищену вразливість до упередженості, або залучення більш досвідчених членів команди із завдання до певної діяльності.

Типи упередженості

Упередженість щодо доступності	Упередженість сприйняття
Групове мислення	Надмірна самовпевненість
Упередженість щодо прив'язки	Упередженість щодо автоматизації

МСА 220 (переглянутий) також включає новий матеріал, який пояснює те, як вимоги в МСА 220 (переглянутому) пов'язані з вимогами на рівні фірми, визначеними МСУЯ 1 (див. параграфи А4–А11).

Існуючий МСА 220 вимагає, щоб партнер із завдання залишався уважним до недотримання відповідних етичних вимог членами команди із завдання, визначав відповідні дії, якщо йому стало відомо про недотримання, та дійшов висновку щодо дотримання вимог незалежності. Крім вдосконалення цих існуючих вимог, МСА ISA 220 (переглянутий) містить нові вимоги та матеріали для застосування щодо:

- Розуміння відповідних етичних вимог, у тому числі тих, що стосуються незалежності, а також того, чи обізнані інші члени команди із завдання про ці вимоги та пов'язану політику чи процедури фірми (дивись параграфи 16-17, A23-A25, A38-A44 та A48);
- Загроз дотриманню відповідних етичних вимог (дивись параграфи 18 та A43-A44); та
- Визначення того, чи були виконані відповідні етичні вимоги, в тому числі щодо незалежності (дивись параграфи 21, A38 та A47).

У параграфі A46 МСА 220 (переглянутого) наводяться приклади можливих відповідних дій, якщо партнеру із завдання через систему управління якістю фірми або з інших джерел, стає відомо про питання, які вказують на те, що відповідні етичні вимоги, застосовні до характеру та обставин завдання з аудиту, не були виконані.

МСА 220 (переглянутий) також включає новий матеріал для застосування, який:

- Пов'язаний з вимогами на рівні фірми у МСУЯ 1 щодо відповідних етичних вимог (див. параграфи A40, A43 та A45 МСА 220 (переглянутого)); та
- Пов'язаний з вимогою МСА 700 (переглянутого), *Формування думки та складання звіту щодо фінансової звітності*, включати до аудиторського звіту заяву про незалежність аудитора (див. параграф A47 МСА 220 (переглянутого)).

Прийняття і продовження в першу чергу відповідальність фірми. Існуючий МСА 220 вимагає, щоб партнер із завдання переконався в дотриманні відповідних процедур прийняття і продовження, визначив, що відповідні висновки з цього приводу є прийнятними, та негайно повідомив фірмі інформацію, яка могла б змусити фірму відмовитись від завдання з аудиту, якби ця інформація була доступна раніше.

На додаток до збереження цих існуючих вимог, МСА 220 (переглянутий) включає нову вимогу та матеріал для застосування щодо інформації, отриманої в процесі прийняття і продовження, яка має бути взята до уваги при плануванні та виконанні завдання з аудиту відповідно до МСА (див. параграфи 23 та A53- A56).

Параграфи А53–А54 МСА 220 (переглянутого) надають приклади інформації, отриманої під час процесу прийняття та продовження, яка може допомогти партнеру із завдання виконувати вимоги цього МСА та інших МСА та приймати обґрунтовані рішення щодо відповідних дій.

МСА 220 (переглянутий) також включає нові матеріали для застосування, які пов'язані з вимогами на рівні фірми в МСУЯ 1, стосовно прийняття та продовження відносин з клієнтами і конкретних завдань (див. параграфи А49 та А51 МСА 220 (переглянутого)).

МСА 220 (переглянутий)
параграфи: 25-28,
А59-А79

Ресурси завдання

Існуючий МСА 220 стосується тільки призначення членів команди із завдання. МСА 220 (переглянутий) значно розширює ці положення і тепер включає вимоги щодо повного набору ресурсів, необхідних на рівні завдання для управління та досягнення якості. Основна зміна в МСА 220 (переглянутому) полягає в

тому, що стандарт тепер вимагає від партнера із завдання вжити заходів, якщо надані або доступні ресурси є недостатніми або невідповідними за обставин завдання. Відповідні заходи включають повідомлення інформації відповідним особам, таким як персонал фірми, відповідальний за ресурси або діяльність з управління якістю, про необхідність додаткових або альтернативних ресурсів.

Параграф А60 МСА 220 (переглянутого) наводить приклади, коли команда із завдання може отримати ресурси безпосередньо, а не через фірму. Це може статися, коли керівництво компонента призначає аудитора компонента для виконання аудиторських процедур від імені команди із завдання для групи.

МСА 220 (переглянутий) містить настанови у випадках, коли ресурси є недостатніми або невідповідними за обставин завдання. Стисло:

- Параграф А75 пояснює зв'язок з відповідними обов'язками згідно МСУЯ 1. Тут також зазначається, що фінансові та операційні пріоритети фірми не переважають над обов'язками партнера із завдання щодо досягнення якості та визначення того, що ресурси для завдання є достатніми та відповідними.
- Параграф А76 стосується роботи аудиторів компонентів у завданнях з аудиту групи.
- Параграф А77 надає приклади того, коли заходи реагування фірми на ризики якості є неефективними по відношенню до ресурсів.
- Параграф А78 містить перелік можливих відповідних дій у відповідь на недостатні або невідповідні ресурси.

Параграф 25 МСА 220 (переглянутого) вимагає від партнера із завдання визначити, що команді із завдання своєчасно виділяються або надаються достатні і належні ресурси. На це визначення впливає характер та обставини завдання з аудиту, політики або процедури фірми та зміни, які можуть відбутися протягом завдання. Наприклад, політики або процедури фірми можуть вимагати використання конкретних ІТ-додатків, таких, як програмне забезпечення методології аудиту, або можуть вимагати від команди із завдання залучення внутрішніх спеціалістів за певних обставин.

Приклад роботи з недостатніми або невідповідними ресурсами

Партнер із завдання визначив, що членів команди із завдання, призначених спочатку, було не достатньо та вони не відповідали завданню. Зокрема, команді із завдання не вистачало достатніх ресурсів для керівництва, враховуючи розмір і складність завдання, а також навичок бухгалтерського обліку доходів від контрактів та деривативів.

Відповідно, партнер із завдання повідомив цю інформацію відповідному персоналу в фірмі. Фірма призначила:

- Додаткового партнера та керівника для допомоги спеціальними знаннями та додаткового керівництва, нагляду та перевірки. Партнер має досвід в обліку конкретних доходів.
- Експерта з похідних фінансових інструментів.
- Менеджера проекту для допомоги в моніторингу проведення аудиту відповідно до плану.

Параграф 26 розширює існуючий МСА 220, вимагаючи визначення того, що члени команди із завдання, а також будь-які зовнішні експерти аудитора та внутрішні аудиторів, які надають безпосередню допомогу, разом мають відповідну компетенцію та можливості, включаючи достатній час, для виконання завдання.

Керівництво, нагляд та перевірка

МСА 220 (переглянутий) вимагає, щоб партнер із завдання брав на себе відповідальність за керівництво і нагляд за командою із завдання та перевірку їх роботи. Обов'язки щодо керівництва, нагляду та перевірки можуть покладатися виключно на партнера із завдання або можуть бути розподілені з іншими членами команди із завдання – див. “Масштабованість” вище.

Як показано на схемі вище, параграф 29 є відправною точкою для керівництва, нагляду та перевірки. Параграф 29 зобов'язує Партнера із завдання взяти на себе відповідальність за керівництво і нагляд за членами команди із завдання, а також перевірку їх роботи. Це загальне зобов'язання.

Як зазначено вище, обов'язки щодо керівництва, нагляду та перевірки можуть бути розподілені. Це означає, що партнер із завдання може особисто не планувати і здійснювати все керівництво, нагляд та перевірку. Тому параграф 30 зосереджується на визначенні партнером із завдання того, що характер, час та обсяг керівництва, нагляду та перевірки виконуються в рамках завдання відповідно до політики та процедур фірми (див. параграф 31(b) МСУЯ 1), професійних стандартів та інших законодавчих і нормативних вимог, і відповідає характеру та обставинам завдання з аудиту.

Від партнера із завдання також вимагається переглядати аудиторську документацію у відповідні моменти часу протягом виконання завдання з аудиту (параграф 31). Важливо зазначити, що ця норма конкретно вимагає від партнера із завдання переглядати аудиторську документацію, що стосується важливих питань і значних суджень. “Важливі питання” - це термін, що використовується в МСА 230, параграф 8(с), та не пояснюється далі в МСА 220 (переглянутому). На відміну від цього МСА 220 (переглянутий) містить настанови щодо типів суджень, які можуть бути значними судженнями (див. параграф А92). Крім того, від партнера із завдання вимагається переглянути аудиторську документацію, що стосується інших питань, які, на професійне судження партнера із завдання, є доречними для його обов'язків (див. параграф А93). Партнер із завдання не повинен переглядати всю аудиторську документацію.

Згідно відповідній поправці до параграфу 9(a) МСА 300 план аудиту тепер повинен включати опис характеру, часу та обсягу запланованих заходів з керівництва, нагляду та перевірки.

Параграф А95 МСА 220 (переглянутого) наводить приклади того, як підхід до керівництва, нагляду та перевірки може бути адаптований до обставин різних завдань.

МСА 220 (переглянутий) також вимагає, щоб партнер із завдання розглядав фінансову звітність, звіт аудитора, а також офіційні письмові повідомлення управлінському персоналу, особам наділеним керівними повноваженнями (див. параграфи 33–34). Ці вимоги були додані до стандарту для того, щоб роз'яснити та посилити відповідальність аудитора щодо спілкування із зовнішніми сторонами.

 Параграф А98 МСА 220 (переглянутого) звертає увагу, що партнер із завдання використовує професійне судження при визначенні того, які письмові повідомлення слід розглядати.

МСА 220 (переглянутий) також включає приклади типів питань, на які поширюються вимоги до керівництва, нагляду та перегляду, а також відповідні політики чи процедури фірми (див. параграфи А85–А89).

МСА 220 (переглянутий)
параграфи: 35,
А99-А102

Консультація

Хоча немає суттєвих змін у вимогах, що стосуються консультацій, МСА 220 (переглянутий) містить новий матеріал для застосування, який пов'язаний з вимогами МСУЯ 1 на рівні фірми щодо консультацій зі складних або спірних питань (див. параграф А99 МСА 220 (переглянутого)).

МСА 220 (переглянутий)
параграфи: 36,
А103-А106

Перевірка якості завдання

Існуючий МСА 220 містить вимоги та настанови щодо виконання перевірки якості завдання з аудиту, включаючи вимоги до особи, яка перевіряє якість завдання. Ці вимоги та настанови перенесено до МСУЯ 2. Незважаючи на те, що в МСА 220 (переглянутому) більше немає вимог до виконання перевірки якості завдання, переглянутий стандарт все ще містить вимоги і матеріал для застосування щодо обов'язків партнера із завдання стосовно перевірки якості завдання. Вони здебільшого зосереджуються та тому, як партнер із завдання та команда із завдання взаємодіють з відповідальним за перевірку якості завдання (див. параграфи 36 та А103-А106). Крім збереження існуючих вимог МСА 220 (переглянутий) містить нову чітку вимогу до:

партнера із завдання співпрацювати з відповідальним за перевірку якості завдання та інформувати інших членів команди із завдання про їх відповідальність за це (див. параграф 36(b)).

МСА 220 (переглянутий) також включає новий матеріал для застосування, який:

- Пов'язаний з вимогою МСУЯ 1 на рівні фірми, що стосується перевірки якості завдання (див. параграф А103 МСА 220 (переглянутого)); та
- Пов'язаний з вимогою МСУЯ 2, яка забороняє датувати звіт про завдання до отримання повідомлення від відповідального за перевірку якості завдання про завершення перевірки якості завдання (див. параграф А104 МСА 220 (переглянутого)).

Розбіжності в думках

Існуючий МСА 220 вимагає, щоб команда із завдання дотримувалася політик і процедур щодо вирішення розбіжностей в думках. МСА 220 (переглянутий) крім розширення цієї існуючої вимоги містить нову вимогу, яка забезпечує більшу конкретизацію ролі партнера із завдання у врегулюванні розбіжностей в думках.

Параграф 38 МСА 220 (переглянутого) конкретно вимагає від партнера із завдання:

- (a) взяти на себе відповідальність за розгляд і вирішення розбіжностей у думках відповідно до політики або процедур фірми;
- (b) визначити, що зроблені висновки задокументовані і реалізовані; та
- (c) не датувати аудиторський висновок до тих пір, поки не будуть усунені всі розбіжності.

МСА 220 (переглянутий) також містить новий матеріал для застосування, який пов'язаний з вимогами МСУЯ 1 на рівні фірми щодо розбіжностей в думках (див. параграф А107 МСА 220 (переглянутого)).

Моніторинг та виправлення

МСА 220 (переглянутий) розширює та уточнює чинні вимоги МСА 220 щодо моніторингу та виправлення. Переглянутий стандарт базується на тому, що партнер із завдання несе відповідальність за роботу з відповідними аспектами процесу моніторингу та виправлення, включаючи:

- (a) Отримання розуміння інформації з процесу моніторингу та виправлення, повідомленої фірмою, включаючи, якщо застосовне, інформацію з процесу моніторингу та виправлення мережі та мережевих фірм;
- (b) Визначення доречності та впливу на завдання з аудиту інформації, згаданої у параграфі 39(a) та вжиття відповідних заходів; та
- (c) Збереження пильності протягом завдання з аудиту щодо інформації, яка може стосуватися процесу моніторингу та виправлення фірми, і повідомлення такої інформації особам, відповідальним за цей процес.

МСА 220 (переглянутий) також містить новий матеріал для застосування, який пов'язаний з вимогами МСУЯ 1 на рівні фірми щодо процесу моніторингу та виправлення (див. параграф А109 МСА 220 (переглянутого)).

Документація

Існуючий МСА 220 містить вимоги до відповідального за перевірку якості завдання щодо документування перевірки. Ці вимоги перенесені до МСУЯ 2. Однак переглянутий стандарт тепер вимагає від аудитора включити до аудиторської документації інформацію (якщо завдання з аудиту підлягає перевірці якості завдання), що перевірка якості завдання була завершена на дату аудиторського висновку або до неї (див. параграф 41(с) МСА 220 (переглянутого)).

МСА 220 (переглянутий) також містить новий матеріал для застосування, який:

- Посилається на загальні вимоги до документації в МСА 230, *Аудиторська документація* (див. параграф А117); та
- Пояснює, що документування виконання вимог МСА 220 (переглянутого) може бути виконано різними способами (див. параграф А118).

Прийняття загальної відповідальності за управління та забезпечення якості

МСА 220 (переглянутий) вимагає, щоб до датування звіту аудитора партнер із завдання визначив, що він (вона), взяв на себе загальну відповідальність за управління та досягнення якості завдання з аудиту. Ця вимога також стосується участі партнера із завдання протягом всього часу аудиту та того, що характер і обставини завдання, будь-які зміни в них, та відповідні політики і процедури фірми були взяті до уваги при дотриманні МСА 220 (переглянутого). Ця вимога є основою вимог до відповідальності керівництва, описаних вище.

Матеріал для застосування містить приклади ситуацій, коли партнер із завдання не має змоги зробити висновок про достатню та належну участь. Матеріал для застосування також включає приклади дій, які партнер із завдання може вжити для вирішення такої ситуації.

Існуючий МСА 220 не містить вимоги щодо взяття на себе загальної відповідальності партнером із завдання. Нова вимога (параграф 40) була додана під час перегляду стандарту, щоб спонукати партнера із завдання обміркувати свою участь і бути уважним до ознак того, що участь може не бути достатньою та відповідною.

МСА 220 (переглянутий) також включає новий матеріал для застосування, який пов'язаний з відповідними цілями якості та вимогами МСУЯ 1 (дивись параграф А113).

Аудит групи

МСА 220 (переглянутий) було розроблено для застосування з чинним МСА 600,² включаючи вдосконалення, такі, як уточнення визначення команди із завдання та новий акцент на керівні обов'язки партнера із завдання щодо всієї команди із завдання.

Щоб покращити зв'язки між МСА 220 (переглянутим) та МСА 600, РМСАНВ ініціювала [проект перегляду МСА 600](#). МСА 600 (переглянутий)³ було схвалено РМСАНВ на засіданні у грудні 2021.

---

² МСА 600, *Особливі положення щодо аудитів фінансової звітності групи (включаючи роботу аудиторів компонентів)*

³ МСА 600 (переглянутий), *Особливі положення щодо аудитів фінансової звітності групи (включаючи роботу аудиторів компонентів)*

Метою РМСАНВ є служіння суспільним інтересам шляхом встановлення високоякісних стандартів аудиту, надання впевненості та інших пов'язаних стандартів і сприяння зближенню міжнародних та національних стандартів аудиту і надання впевненості, таким чином підвищуючи якість і послідовність практики у всьому світі та зміцнення суспільної довіри до глобальної професії аудитора та надання впевненості.

РМСАНВ розробляє стандарти аудиту і надання впевненості та рекомендації для використання всіма професійними бухгалтерами в рамках спільного процесу встановлення стандартів за участю Ради з нагляду за інтересами громадськості, яка здійснює нагляд над діяльністю РМСАНВ, і Консультативної дорадчої групи РМСАНВ, яка забезпечує внесок інтересів громадськості у розробку стандартів та керівництв.

Структури і процеси, які підтримують діяльність РМСАНВ забезпечуються Міжнародною федерацією бухгалтерів® або МФБ®.

РМСАНВ та МФБ не несуть відповідальності за збитки, заподіяні будь-якій особі, яка діє або утримується від дій, покладаючись на матеріал у цій публікації, незалежно від того чи спричинені такі збитки через недбалість або іншим чином.

Авторське право © МФБ Лютий 2022. Всі права застережені.

"Рада з міжнародних стандартів аудиту та надання впевненості", "Міжнародні стандарти аудиту", "Міжнародні стандарти завдань з надання впевненості", "Міжнародні стандарти завдань з огляду", "Міжнародні стандарти супутніх послуг", "Міжнародні стандарти контролю якості", "Нотатки з міжнародної практики аудиту", "РМСАНВ", "МСА", "МСЗНВ", "МСЗО", "МССП", "МСКЯ", "НМПА", та логотип РМСАНВ є торговельними марками МФБ, або зареєстрованими знаками на товари і послуги МФБ у США та інших країнах.

Це "Керівництво з першого впровадження: МСА 220 (переглянутий), Управління якістю аудиту фінансової звітності" Ради з міжнародних стандартів аудиту та надання впевненості, опубліковано Міжнародною федерацією бухгалтерів у лютому 2022 року англійською мовою, перекладено на українську мову Аудиторською палатою України у 2023 році та використовується з дозволу МФБ (IFAC). Затвердженим текстом усіх публікацій МФБ є текст, опублікований МФБ англійською мовою. МФБ не несе відповідальності за точність і повноту перекладу, а також за дії, які можуть виникнути в результаті такого перекладу.

Авторське право на текст англійською мовою "Керівництво з першого впровадження: МСА 220 (переглянутий), Управління якістю аудиту фінансової звітності" © 2022 належить МФБ. Всі права застережені.

Авторське право на текст перекладу українською мовою "Керівництво з першого впровадження: МСА 220 (переглянутий), Управління якістю аудиту фінансової звітності" © 2023 належить МФБ. Всі права застережені.

Назва мовою оригіналу: First-Time Implementation Guide: International Standard on Auditing 220 (Revised), Quality Management for an Audit of Financial Statements.

Для отримання інформації про авторське право, торговельну марку та дозволи, прохання перейти до [permissions](#) або звернутися до permissions@ifac.org.

**International Auditing
and Assurance
Standards Board**

529 Fifth Avenue, New York, NY 10017
T + 1 (212) 286-9344 F +1 (212) 286-9570
www.iaasb.org